

FRACIA

On. Biblioteca Culturală
Jud. Arad.

2 Lei

Redacția și administrația:
Timișoara I.
Str. Lovinci No. 2

Telefon:
Redacția și administrația 12-88
Tipografia 14-69

Ziarul de afirmare românească al ținutului Timiș — Apare sub egida Astei Bănățene

Sefredactor:
ROMULUS P. ROȘU

Abonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei. Pentru
țărani, preoți și învățători 300 lei.
Pentru întreprinderi 2000 lei.

Director administrativ:
Dr. NICOLAE ILIEȘIU

Abureala de sânge...

Proclamația Guvernului către Țară, e, înainte de toate, un apel, la înțelegere și solidaritate, o chemare la colaborare, o invitație la prudență, un îndemn la frație.

Guvernul adresându-se astfel către noi, înfringe în conștiința neamului, grava răspundere care ne apasă, indicându-ne calea spre izbăvire. Apelul citit Luni seara la Radio, a sămănat în ogorul sufletului românesc, sămânța unică datorată de rod: solidaritatea românească. Doamne, fie ca ea să nu cadă în sterp, să nu fie o risipire în pasău. — ci să încolțească în cugete și în simțuri, pentru mântuirea tuturor.

Să ne aminte mai ales tineretul, la care Guvernul s'a gândit întâi și întâi:

„Facem un călduros apel la patriotismul tinerilor ademeniți printr-o misiune înșelătoare lipsită de temel moral și de scopuri mărturisite și le vom deschide porțile pe care le-am închis în urma lor, dacă în sufletul fiecăruia mai licărește încă dragostea de casă și de neam, care îi poate aduce pe calea pocăinții. Să nu uite nici unul, că în abureala de sânge nu se poate clădi, ci numai distruge”.

O adevărată și părintească chemare, o românească răscolire a inimilor, în cari n'a înțeles, n'a putut să înceteze, dragostea de casă și de neam. Nu convingerile ne sunt amenințate astăzi. Războiul care se aprinde și se întindește tot mai amenințător, nu se alimentează cu sursele ideologice. El mistuie oameni și țări. Încercând pe cei slabi și neînțeleși, în propria lor abureală de sânge.

Războiul acesta e haosul în care se prăvălește cea mai mică clatinare, în care se plătește scump cea mai mică greșală.

Ideologiile s'au plecat în fața forței. Și forța rezidă în unire, mai ales acum, în o vreme când atâtea nepo-riviri se întovărășesc, când atâtea interese diferite se aliază și conspiră, când statele mici, trebuie să se deoparte, pitește ca puii, pentru a evita să devină pradă pasiunilor și răvririlor deslănțuite.

Noi nu trebuie să cântăm pe limba nimănui. O avem, străbună, pe a noastră. Și, în această limbă, noi între noi, să ne înțelegem, să ne regăsim, în un fericit armistițiu de simțire și credință, că ceasul cel rău, ne trece astfel mai ușor.

În abureala de sânge, însă, orientările noastre cele adevărate, se pierd, se rătăcesc. Ochii ni-se împăinjenesc. Ne înduşmănim, reciproc. — pentru cine, pentru ce? Căci, numai pentru binele nostru, nu!

Tineretea, eroică, altruistă, risipitoare de viață, de ce să expieze, de ce să se risipească, în acte, cari adâncesc răvririle străine tot mai adânc în trupul țării?

Tineretul altor țări, scrie astăzi o istorie nouă, moare sau învinge în lupta pentru imperiative superioare, colective.

Că de înălțătoare, sunt vestile despre curaj și victoria cutărui tânăr aviator, ce înfruntă adversarul, bravând primejdia, nu pentru sine, nu pentru răsunare, ci pentru patrie. El e erou, prin dragostea și devotațiunea de a se sacrifica pentru patrie, comandamentul unic al tuturor.

El nu e asasinul, ce-și pregătește atacul în răsunarea personală, din umbră. Apelul la pocăință, adresat tineretului, e rodat și un semn al certării.

Porțile împăcărilor, e deschisă. Cine nu trece pragul frățestilor destinderi, trece pragul frățestilor sale. E dușmanul propriei abureală.

G. Mă-Lănuș

Ce cred cercurile americane despre propunerile germane de pace

Ofensiva păcii n'ar avea alt rezultat decât acela de a întări voința aliaților de a continua războiul

WASHINGTON, 5 (Rador). — Prima impresie care se degajează din discursul d-lui Chamberlain este după părerea cercurilor diplomatice că primul ministru britanic este hotărât să respingă orice încercare care ar însemna o renunțare a aliaților la țelurile de războiu așa cum au fost definite de d. Chamberlain:

Aceste țeluri implică:

1. Înălțurarea guvernului național-socialist și

2. Dovezi date de orice guvern ar succeda, că Reichul a renunțat la metodele de intimidare care sunt cauza reală a intrării în războiu a Angliei și Franței.

Se crede că propunerile cancelarului Hitler nu vor corespunde acestor condiții. Se subliniază totuși, că d. Chamberlain a voit să indice dorința de a lua

în considerare orice propuneri care ar dovedi o schimbare adâncă și sinceră la poporul german, spre a nu se înălțura posibilitatea unei păci oricât de puțin probabilă ar fi ea.

După discursul d-lui Chamberlain se crede că viitoarea ofensivă a păcii va putea avea alt rezultat decât acela de a întări voința aliaților de a continua războiul până la victorie.

Ploile de toamnă împiedică acțiunile militare

Calm desăvârșit pe frontul dintre Rin și Mosella Bilanțul primei luni de războiu

Paris, 5. (Rador.) Situația de pe front este înfățișată după cum urmează de redactorul militar al Agenției Havas: De 24 ore un calm complet domnește pe frontul dintre Rin și Mosella. O ploaie apăsătoare și rece a căzut, sub forma de averse mari, în toată regiunea râurilor Mosella și Saar. Norii apropiați de pământ și lipsă de vizibilitate au întrerupt activitatea aeriană, care de obicei continuă și în perioadele de calm de pe frontul terestru. Vremea e rea și frigul de peste noapte stânjenesc activitatea trupelor.

Personalități militare autorizate declară totuși, că din punct de vedere sanitar situația trupelor este absolut satisfăcătoare, procentul bolnavilor fiind sub media normală. După o lună de viață activă în aer liber, soldatul francez s'a oțelit și a devenit tot atât de rezistent și de îndemânat în a se apăra de intemperii pe cât era și înaintașul lui din războiul trecut.

Bilanțul luptelor aeriene din prima lună

Paris, 5. (Rador.) — Un comunicat al aviației franceze arată că în prima lună de războiu, francezii au pierdut opt avioane, iar germanii 24. Dacă ținem seamă că în războiul aerian lupta nu se poate încheia decât printr-o înfrângere rapidă și absolută a adversarului se poate afirma că deși materialul german este excelent, lupta aeriană din cursul lunii trecute s'a încheiat printr-o victorie a aviației franceze. Avioanele „Messerschmidt” sunt aparate redutabile declară cercurile aviației franceze, conținând bilanțul primei luni de luptă, piloții germani sunt îndemânați și curagioși.

Lupta este grea, dar francezii domină. Aceleași cercuri adaugă că cu două sau trei excepții luptele aeriene s'au dat deasupra teritoriului german, astfel încât avioanele franceze nu au întâmpinat numai atacurile aviației germane, ci și tirul artileriei antiaeriene.

Consiliul de miniștri dela Paris

Paris, 5. (Rador.) Consiliul de miniștri de Miercuri dimineața a fost consacrat în cea mai mare parte expunerii de ansamblu a lui Daladier asupra situației diplomatice și militare. Președintele consiliului a spus apoi spre semnare președintelui republicii două decrete privative sau cu titlu temporar, pentru timpul cât va dura războiul, cum și un decret prin care se fixează atribuțiunile ministrului blocusului. Consiliul a a-

doptat textul decretului care reglementează autoritatea ministerului agriculturii în serviciul aprovizionării.

COMUNICATUL GERMAN

Berlin, 5. (Rador.) Înaltul comandament al armatei germane publică următorul comunicat oficial: La est, în timpul operațiilor de curățire a teritoriului caprins între vechea linie de demarcație și noua frontieră fixată între germanii și ruși, trupele noastre au avut lupte cu resturi împrăștiate ale trupelor polone. La vest, calm absolut cu excepția unei slabe activități a artileriei inamice în regiunea Saarbrücken. În războiul maritim, forțele navale germane au oprit din drum, dela 30 Septembrie încă 72 vapoare. Parte din ele care transportau contrabanda de războiu au fost aduse în porturile germane.

Italia nu va iniția nici o conferință de pace

O desmintire a agenției „Stefani”

ROMA, 6 (RADOR) — ȘTEFANI PUBLICA URMĂTORUL COMUNICAT: MAI MULTE ZIARE ENGLEZE AU PUBLICAT O INFORMAȚIE CARE PRETINDEA CĂ DUCELE AR AVEA ACTUALMENTE ÎN STUDIU UN PROIECT PENTRU CONVOCAREA UNEI CONFERINȚE DE PACE. ACELE ZIARE ADAUGĂ CHIAR ȘI O LISTĂ A NAȚIUNILOR CARE AR URMA SĂ PARTICIPE LA CONFERINȚĂ. ACEASTĂ ȘTIRE ESTE LIPSITA DE TEMEIU. ÎN ÎMPREJURĂRILE ACTUALE, ITALIA NU VA LUA NICI O ÎNȚELĂTURĂ DE ACEST FEL.

Insemnări muzicale

Un mars militar de Sabin Drăgoi

Ziarele ne aduc știri diverse despre scriitorii, artiștii și muzicanții înrolați. Citim diferite informații, comentarii alte și alte isprăvi, chiar și viteji din partea acelor cari constrânși de împrejurările vitrege se găsesc pe fronturi, luptând pentru neam și patrie.

La noi, în seria concentrărilor cari se fac în ultimul timp, subliniem de asemenea multe talente cari răspund în mod impresionant chemării. Din rândurile ofițerilor noștri rezervați, d. Sabin Drăgoi, apreciatul nostru compozitor, servește în gradul de căpitan. De curând reîntors din garnizoana Dej, pentru un concediu de câteva zile, maestrul s'a arătat foarte mulțumit de rolul pe care-l îndeplinește.

„Așa se vede că țara are nevoie și de căpitani nu numai de compozitori...”, ne spunea deună zi cu aceeași oarbă încredere în viitorul neamului și al țării românești. Dar, cum e și firesc, compozitorul Drăgoi se încadrează și spiritual-minte în disciplina militară. În orele libere, inspirațiile sale se izbesc de ritmul câmpelor pe cari le trăiește de o vreme încoace. Plecat la concentrare înainte cu două zile de premiera operei sale „Kir Ianulea”, care trebuia să se țină cu ocazia congresului „Astru”, la Cluj, maestrul s'a asimilat de-abinelea cu viața militară. Gândurile-i rămân așintite pe loc. Accente de marș și cântece ostășești se împletesc cu nenumărate teme din tezaurul muzical pe care-l stăpânește. Autorul încearcă să scrie pentru publicul ce-l are la îndemână. Și acest public stă momentan în coloane de marș, gata să defileze pe o nouă muzică românească.

Sabin Drăgoi a înțeles și în privința aceasta spiritul vremii. Prin crearea unui marș, scris pentru fanfară și cor, autorul contribuie și în intervalul cât este concentrat la ridicarea spiritului național. Asemenea preocupări fac cinstite numelui de român. Ne reamintesc epocile glorioase ale marilor compozitori clasici. În lucrările lor găsim multe teme, cari ar putea forma o întreagă literatură de muzică eroică. Sunt și lucrări mari, simfonice, inspirate de luptele și victoriile războaielor din trecut. Sabin V. Drăgoi are predispoziții similare. Noi, cari îi urmărim de aproape îndelungă vreme, ne permitem a răspândi această informație, fără să știm nici măcar titlul peului marș militar, pe motivul de a sublinia și din prilejul acesta prodigioasa activitate a compozitorului nostru.

Florin Barbu.

Au fost făcute numirile de maștri, maestre și agronomi în învățământul primar din Ținutul Timiș

Ministerul Educației Naționale, cu ordinul Nr. 174, 179/1939 a făcut numirile de maștri, maestre și agronomi în învățământul primar. Aceștia sunt încadrați cu denumirea de maștri titulari, provizori.

În Ținutul Timiș, urmează a-și prelua catedra următorii:

JUDEȚUL ARAD,

Mihăilescu Aurelia Boasig, Gomotăroeanu Sofia Cermei, Teodorescu Maria Chișineu Criș, Minciunescu Elvira Ghioroc, Mărgineanu Baul Paraschiva Ineu, Codreanu Ileana Macea, Stănculescu Niculina Nădlac, Părvănescu Olimpia Peolca, Iancu Jenica Siria, Bunea Elisabeta Socodor, Negrău Vasilișchia Curtici, Sulea Nicolae Siciău, Ciflec Valeriu Ghioroc.

JUDEȚUL CARAȘ,

Gheșea Florica Bocșa Montană, Tufan Ioana Pătaș, Popescu Gr. Elena Căcova,

Slove și cruci

Am cetit cu drag „comorile regăsite” de d. Ion Stoia Udrea din coloanele „Dacia”. Cercetând în vara aceasta comuna mea natală Sasca Montană, am găsit și eu astfel de date prețioase în biserica noastră din acea localitate.

Dar și în zilele grele de sub stăpânirea ungurească noi am căutat să ținem trează legătura cu țara mamă — Oltenia de unde au plecat la 1700 strămoșii noștri, așezându-se în locurile muntoase ale Bănatului, supranumite comunele „montane”.

Pe un steag bisericesc de o rară frumusețe, lucrat în fir la anul 1902 din comuna Sasca Montană, noi timerimea de atunci am cusut corbul Muttonel cu Crucea de aur în cioc la loc de frunte nebănuți de nimeni că fixaserăm acolo pajura țării românești cu inscripția: „Întru proamărirea lui Dumnezeu și înfrumusețarea sfintei noastre biserici.” Tot așa sf. evanghelie din acea comună, o podoabă foarte bogată, cuprinde numele donatorilor ei pe filele curate, rezervate pentru cronici și alte însemnări din viața bisericeii.

Era un frumos obicei și poate și practic, că la finea cărților se tipăria și lista „prenumeranților”. Așa se asigurau cheltuielile tiparului și al editurii. Numai așa puteau să apară cărțile lui Constantin Diaconovici-Loga, sau „Ochitoicul bogat” a Inv. Bujiganu, sau „Iesus Christos” cu cuvintele sf. scripturi a lui Petru Barbu. Aceste liste de „prenumeranți” au o valoare istorică. Din cea din Gramatica lui Loga, noi avem un semantism al intelectualilor, al preoților — și învățătorilor noștri dela anul 1822.

În comuna Sasca Română se găsește în sf. biserică de acolo un potir cu inscripție turcească (!), iar în curtea bisericeii o cruce de piatră lucrată din un singur bloc, de o înălțime foarte mare ridicată la anul 1784 cu inscripția gravată a donatorilor. Și câte cruci de acestea nu se găsesc ne la capul drumurilor pe tot întinsul Bănatului nostru. Descifrarea inscripțiilor mușegăite de

vremi ar forma o adevărată cronică a celor trecute vremuri, numele donatorilor ar trăi viu din generație în generație. Mai anii trecuți am fost prezent la restaurarea crucii dintre comunele Lunga și Comloșul mare, cu o vechime de peste o sută de ani. Aproape de Brad, în Hunedoara am văzut crucea din Mesteacă. D. prof. Dr. Ion Lupas, pe care l'insotisem acolo, îmi spunea că această cruce veche, foarte asemănătoare cu cea din Sasca Română, din sudul Carasului, stă pe locul bisericii din Mesteacă, unde a izbucnit revoluția lui Horia.

În jurul bisericuțelor noastre din aceste uitate, se găsesc astfel de cruci memorabile. În vechiul cimitir al canelei catolice din Sasca montană am găsit crucea unui ofițer din armata lui Napoleon Bonaparte pripășit pe aloc după lupta dela Dorodino, iar la Jicin și Koenigretz din Boemia am aflat cruci cu inscripții românești de ale ostașilor căzuți pentru alții în războiu, ce jalnic purtatu-și-a cândva pe plaiul acesta puhoiul.

Tot la Sasca Montană pe colina numită Calvaria mică se află o cruce mare, turnată în fier, în stil gotic, donată de tineri mineri la a. 1852, iar pe masa judecătorească de acolo o asemenea prea frumoasă cruce de fier pe pedestalul căreia în baso-relief, e „cina cea de taină”.

Deasupra comunei Sasca Montană în vârful celui mai înalt masiv de stâncă tolonează ocrotitoare „Crucea Otmanului” după alții „crucea hățmanului”, cu originea necunoscută.

Străjuind pe la încreșări de drumuri și străjuind fântâni cu cumpăna naltă, sau dominând orizonturi dantelate de culmi, crucile aceste impresioară călătorul grăbit al zilelor noastre, de căteori dorul de ducă ne poartă prin frumoasa noastră țară.

I. LIEGRO

Noui numiri de suplinitori în învățământul primar

TABLOUL NORMALISTELOR ȘI NORMALIȘTI-LOR NUMIȚI ÎNVĂȚĂTORI SUPLINITORI LA ȘCOLILE PRIMARE DE STAT DIN ȚINUTUL TIMIȘ, DE CĂTRE REZ. REGALĂ A ȚINUTULUI TIMIȘ CU DEC. No. 38103 DIN 1939

I. ÎNVĂȚĂTORI

1. Dric Ion, Bregșau Tim. Tor.
2. Belengean Ioan, Sânmihaiul Rom.

3. Manea Const., Ferendia Tim. Tor.
4. Muntean Iosif, Grabaș Tim. Tor.
5. Mihail A. Vasile, Bocșa M. Caraș.
6. Mareș Gh. Ioan, Sibot, Hunedoara.
7. Vesa Aron, Bretea Mureșană Hun.
8. Brăiloiu Const., Sulighete Hun.
9. Voinea Const., Bulzești Hun.
10. Nicu Dumitru, Berini Hun.
11. Borlovan Ioan, Jena Severin.
12. Olariu Nic., Caranabos Severin.
13. Gheju Gh., Târgoviște Severin.
14. Cobotea Al., Valea Bolvasnița S.
15. Rădoi Simeon, Rueni, Severin.

II. ÎNVĂȚĂTOARE

1. M. Mârșiu, Petroman, Tim. Tor.
2. Fl. Murgu, Urșeni, Tim. Tor.
3. Stoicea Sevastița, Bretea Tim. T.
4. Galeș I. M., Budinț, Tim. Tor.
5. Oprica M., Mirceșan, Buzad, T. T.
6. Stăncă Gh. M. Folea, Tim. Tor.
7. Jude I. M. Ohaba-Timișană T. T.
8. Bibu Iuliana Sânmihaiul M. T. T.
9. Băucian C. Vărădia de Mureș Arad
10. Băcu Ana, Tisa-Arad.
11. Constantinescu M. Păușeni-Arad.
12. Rașca Persida, Cuied-Arad.
13. Ursu Lucreția, Dulău-Caraș.
14. Stolz Lucia, Oravița-Caraș.
15. Maria Grossu, Surduc-Câmpuri-H.
16. Cristea Gh., Crișan-Vaca-Hun.
17. Vințan Olivia, Steiu-Hunedoara
18. Vănatu E. Lugojel-Severin.
19. Stanca Tatiana, Maciova-Severin
20. Zoltă V. Niescu Bunea-Mare-Sev
21. Murgan Gh. Cristina Bârza-Sev.
22. Vlad Elena, Bufoar-Severin.
23. Ionescu Alexandra Rădmănești-S
24. Latou Florica, Cârnocea-Caraș.
25. Mihalache Fl. Visag-Severin.

III. CONDUCĂTOARE

1. Lungu Ecăt, Fratelia Tim-Tor.

Radio

Joi, 5 Octombrie

RADIO-ROMANIA, RADIO-BUCUREȘTI ȘI RADIO-EXPERIMENTAL. Ora 12 Ora; Cota Dunării și a barei Sulina; 12.30 Muzică variată (discuri); 13 Ora; Radiofonice; Sport; Diverse, 13.10 Concert prânz. Orchestra „Lucesfărul”; 14 Radio-jurnal; 14.20 Continuarea concertului Orchestrei „Lucesfărul”; Micul caporal-trot de Redi; Cântec de leagăn de Walter Vogel; Intermezzo japonez de Paul Linde; Rumba de Bergston; Ca în vis-tango de Tescani; Zâmbește-mi măcar odată, tango de Seno; O plimbare cu sânta-foxtrot de Winkler; Un vals popular mexican de Uribe; Nunta furnicilor-foxtrot de Wetzel; Mădă de tine-tango de Moscopol; Un foxtrot de Holänder; 15 Spectacole; Știri artistice și culturale. RADIO ROMANIA. 19 Ora; Mersul vremii; 19.02 Actualități culturale; 19.17 Orchestra „Alhambra”, cond. de Vasilescu (voce: Kellner, C. Lungescu, V. Găină Popescu și M. Peșculescu). RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI. 19.30 „Murillo” din Galeria Palatului Regal, de Al. Buzoiceanu; 20.15 Continuarea concertului Orchestrei „Alhambra”; 20.25 Mersul Moscopol (voce) acomp. la pian de Garsa Ursu; 20.45 Radio-jurnal (I); Sport; Programul concertului simfonic de la Ciomac; 21.15 Concert: simfonic al Orchestrei Filarmônica, dirij. de George Găgescu (Transmisie dela Ateneul Român); La Folia de Corelli; Sultă clasică de Dinu Lipatti; Concert în la major pentru pian și orchestră de Liszt (solist: Dinu Lipatti în pauză); (22.10—22.30) Radio-jurnal (II); Sfaturi gospodărești și igienice; 22.30 Continuarea concertului simfonic: Simfonia Alpiilor de Richard Strauss; 23.25 Muzică variată (discuri); 23.45 Jurnal pentru străinătate în limba franceză și engleză.

Vineri, 6 Octombrie

RADIO-ROMANIA, RADIO-BUCUREȘTI ȘI RADIO-EXPERIMENTAL. Ora 12 Ora; Cota Dunării și a barei Sulina; 12.30 Muzică variată (discuri). RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI. 13 Ora; Radiofonice, Sport, Diverse; 13.10 Continuarea concertului de muzică variată (discuri); 13.30 Orchestra Radio, dirij. de Ion Ghiga; Preludiu la „Petru Rareș” de Caudella; Sultă populară de Sabin Drăgoi; Rapsodă română de Paul Constantinescu; 14 Radio-jurnal; 14.20 Continuarea concertului Orchestrei Radio; Uvertura descriptivă „Chi Romano” de Ketelbey; Prila arabescă Debussy; Scene de copil de Schumann (Orch. de coarde); Vals de Dvorak (Orch. de coarde); 15 Spectacole; Știri artistice și culturale. RADIO ROMANIA. 19 Ora; Mersul vremii; 19.02 Concert de instrumente diferite (discuri); Dansul picăturilor și ploaie de Evans și Melodie de Black (saxofon: Starita); Ländler de Löffelmeier; Edelweiss de Peuschel (fliteră); Foc de Kuster și Intermezzo de Grotzschel (pian); Aranjare-tango de d'Alba (banjo); În templul clopotelor de Yoshitomo și de Lincke (Wurlitzer-Orgel); Uvertura „Wilhelm Tell” de Rossini și Foc de Wadoeff (saxofon); Polca de Kramer (clarinetă și orch.); Vals de Kramer și Foc de Albin (ghitară); Valsuri de Strauss (pian); Melodie de Baltimore și Poza de Lind (bandion, xilofon). RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI. 20 Incă odată: „Starita”; „Națiune” de prof. Nicolae Iorga; 20.30 Rubinstein și Cortot cântă la pian muzică de Chopin (discuri); Barcarola în fa-dies major (pian); Rubinstein; Studii Nr. 6 (pian); Cortot; Marea poloneză (pian); Rubinstein; 20.45 Radio-jurnal (I); Sport; 21 „Requiem” de Verdi (voce: Fanelb, Cătanec, Giudice, Pinza, corul și orch. Opera Scala, dirij. de Carlo Sabajno); 22.25 Radio-jurnal (II); Sfaturi gospodărești și igienice; 22.45 Muzică variată (discuri); 23.45 Jurnal pentru străinătate în limba franceză, germană și italiană.

„DACIA”
e ziarul tuturor

Scurte telegrame externe

Washington, 5. (Rador). Senatorul democrat Logan, unul din cei mai credincioși partizani ai guvernului Roosevelt, și ai ridicării embargoului, a murit subit peste noapte. Din cauza morții, ședința de azi a senatului a fost închisă în semn de doliu îndată după deschidere.

Tokio, 5. (Raor). Domei: Marți, aviația chineză a aruncat bombe deasupra orașului Hankeu. Acesta e primul atac aerian chinez efectuat după un an dela ocuparea orașului Hankeu de japonezi. Cele nouă avioane chineze au sturat la 2000 m. înălțime și au aruncat nouă bombe, dispărând apoi. Artileria japoneză a tras în ele fără efect.

Buenos Aires, 5. (Rador.) In oraș s'a declarat o puternică epidemie de psittacoză-boala papagalilor. Peste 20 persoane au fost internate în spital din care 5 au murit. Între ei era șeful medic al spitalului izraelit.

Madrid, 5. (Rador.) In jumătatea lui Octombrie, toți membrii guvernului se vor stabili la Madrid. Burgos va redeveni capitala provinciei și capitala spirituală a Spaniei noi.

Tokio, 5. (Rador.) Generalul Nomura, ministrul afacerilor străine a declarat că guvernul japonez a hotărât că data fiind schimbarea situației din Europa, să renunțe la aplicarea pactului anti-comintern.

Gibraltar, 5. (Rador.) Havas transmite: Un post de radio străin a anunțat că serviciul francez de transporturi maritime între Maroc și Marsilia, via strămoșia Gibraltar este întrerupt. Această informație este desmintită de cercurile autorizate din Gibraltar, unde zic se văd vapoare de comerț și pasageri franceze traversând Gibraltarul.

Londra, 5. (Rador.) D. Malcolm MacDonald, subsecretar de stat al coloniilor, în răspunsul scris dat unui ziarist, a declarat că dela începerea ostilităților, situația în Palestina s'a ameliorat în mod serios. Legiunile arabilor și evreilor ale organizațiilor respective, s'au declarat spontan alături de Anglia și își exprimă dorința lor de a coopera cu ea în actualul războiu.

LONDRA, 5. (RADOR.) SE ANUNȚĂ CA SUBMARINUL „THEETIS” VA PUTEA FI PROBABIL, PUS DIN NOU ÎN SERVICIU SUB UN ALT NUME. CU TOATĂ ȘEDEREA INDELUNGATĂ SUB APĂ ȘI EXPERTII CRED CA VA PUTEA RĂMĂNE ÎN FUNCȚIUNE FĂRĂ CHELTUELI PREA MARI.

Londra, 5. (Rador.) Un fond special pentru procurarea de tutun soldaților britanici de pe frontul de Vest, a fost creat cu aprobarea ministerului de războiu. Prima donație a fost făcută de regele George VI, care a trimis fondului 25 Lipe sterline.

Londra, 5. (Rador.) — D. Oliver Stanley, ministrul comerțului a făcut ieri următoarea declarație în Camera Comunelor: In acest moment sunt luate dispoziții relative la cumpărăturile pe care le face guvernul român, în baza clauzelor tratatului de comerț anglo-român dela 1 Iulie 1939 și relativ la cumpărarea de grâu, în virtutea protocolului dela 11 Mai. Guvernul Majestății examinează actualmente posibilitatea de a se obține anumite alte produse necesare nevoilor sale în România. Nu se poate să dau amănunte.

Desbaterile din Camera Comunelor

ACCEPTAREA CUCERIRII POLONIEI INSEAMNĂ DEZONOAREA

Sfârșitul acestei războiu nu depinde numai de puterile beligerante ci și de neutri, în special de:

Statele Unite, Rusia și Italia

Declarațiile dlui Lloyd George
fost prim-ministru

Londra, 5. (Rador.) — In ședința de ieri a Camerei Comunelor, după primul ministru, a luat cuvântul fruntașul liberal d. Lloyd George.

D. Lloyd George, fost prim-ministru, a declarat că înțelege pe deantregul motivele pentru care primul ministru nu poate avea încredere în cuvântul d-lui Hitler. „Dacă pacea ar trebui să depindă de cuvântul d-lui Hitler, cred în adevăr, că n'am putea alege și ar trebui să continuăm atâta timp cât nu vom avea o garanție mai bună și mai sigură”.

D. Lloyd George a subliniat apoi, că după părerea sa nu este nicio îndoială asupra faptului că între Rusia, Germania și Italia s'au dus discuții asupra unor condiții de pace mai amănunțite.

Sunt multe lucruri — continuă d. Lloyd George — pe care nu le cunoaștem și sunt fericit că d. Churchill a stabilit o distincție între atitudinea Rusiei și aceea a Germaniei. Este limpede că cineva va supune guvernului britanic propuneri amănunțite. Socotesc foarte important să nu ajungem la o concluzie prea grăbită. O asemenea propunere cere o examinare foarte atentă, mai ales dacă documentul este remis de guvernul Italian sau de guvernul rus, care până acum au rămas neutri.

Sunt de acord pe deplin cu declarația primului ministru, că dacă acceptăm cucerirea Poloniei ca un fapt împlinit, vom fi dezono-rați. E clar însă, că veți primi ceva care merge mult mai departe decât atât și sunt unele chestiuni care trebuie luate în considerare. Nu este vorba numai de Polonia dar și de Cehoslovacia. Mai este și chestiunea foarte importantă a coloniilor, care nu mă îndoiesc că va fi ridicată.

Să presupunem că vom avea un document de acest fel. Situația ar fi diferită din două privințe. Mai întâi pentru că documentul ar veni din partea unor guverne neutre, apoi pentru că aceste guverne se vor găsi tot atât de interesate ca și noi în respectarea clauzelor, oricare ar fi ele.

Documentul n'ar depinde de cuvântul unui singur guvern. Ați avea cel puțin semnătura altor două țări. In al treilea rând ar veni chestiunea desarmării și eu sper că nu va exista pace care să nu implice vreun acord în această privință. Aceasta ar putea echivala cu evocarea chestiunii Extremului Orient, pentru că nu va putea exista desarmare atâta timp cât puterile armate din această regiune vor ataca o națiune amică.

Vom putea apoi să ne întrebăm, dacă va fi posibil să ne asigurăm de participarea americană.

După părerea mea, dacă se întrunește o conferință, eu na-și spune că aceasta ar fi o greșală fatală, ci că ar fi o greșală de primul ordin, dacă ea ar fi convocată fără să se trimează invitații nu numai Rusiei, dar și Statelor Unite. Există și alt motiv pentru care a-și preconiza guvernului și Camerei să acorde un examen serios oricărei propuneri de pace care ar fi specificată amănunțit și larg, neexcluzând, ci ridicându-se toate chestiunile care au fost la baza tuturor turburărilor din ultimul timp.

In adevăr, un asemenea examen ar fi inutil, dacă nu ve-ți trebui să puneți capăt acestor turburări. O pace pur și simplu câmpită n'ar avea nici cea mai mică utilitate. Cred, în adevăr, că sfârșitul acestui războiu nu depinde de Marea Britanie, de Franța și de Germania, ci de neutrii. In deosebi de Italia, Rusia și Statele Unite.

D. Lloyd George a licheiat sugerând că dacă d. Chamberlain va primi o propunere mai puțin suspectă decât cele primite până acum, această propunere să fie discutată în Camera Comunelor. Căci au fost prea multe hotărâri luate în grabă.

Oratorul a cerut deasemeni de a se ține ședințe secrete atunci când vor veni în discuție propuneri de pace.

Răspunsul primului ministru

Răspunzând d-lui Lloyd George, d. Cham-

berlain a declarat că nu este convins încă de valoarea ședințelor secrete și n'are destulă încredere în completa păstrare a secretelor discutate în astfel de ședințe.

Chestiunea propunerilor de pace ridicată de d. Lloyd George, se bazează pe multe ipoteze. Pentru moment, tot ce am avut este ceiace a-și numi o indicație că anumite propuneri ar putea fi făcute și am arătat în declarația mea că nu pot participa asupra naturii unei asemenea propuneri. D. Lloyd George a anticipat. Dar ar putea să se înșele.

Cred că ar fi rău să spunem ce ar face guvernul în împrejurări care nu s'au produs încă. D. Lloyd George a declarat că dacă ar fi formulate propuneri, nu va trebui să ne grăbim a le da răspuns. Sunt cu totul de acord. Nu văd deasemeni nici motivul pentru care Camera să nu aibă toată latitudinea voită de a lua cunoștință de propuneri, pentru a le examina și a scenta recomandările guvernului în privința lor.

Chestiunea ședințelor secrete

Vorbesc apoi d. Duff Cooper, fost ministru de războiu.

Își exprimă părerea de rău pentru faptul că d. Chamberlain s'a opus categoric ideii unor ședințe secrete. Argumentul cel mai puternic în favoarea ședințelor secrete l-a dat însuși discursul d-lui Lloyd George. Numele lui este mai cunoscut în toată Europa și în toată lumea decât acela al oricărui alt membru al adunării. Cuvintele sale vor fi reduse și înțelesul lor deformat. Ele vor fi prezentate în întreaga lume ca o sugestie de capitulare.

D. Lloyd George a spus — continuă d. Duff Cooper — că n'ar trebui să respingem cu ușurință vreun fel de condiții ce ne-ar fi oferite de guvernul german. Dar ce fel de condiții ne va oferi acest guvern? Putem până în câmpul de luptă asemenea clipă va oferi condiții cari vor constitui nici mai mult nici mai puțin decât un proces verbal al victoriei sale. Este probabil că el va sugera restabilirea unei Polonii realmente independente, cu acces la Mare, fără care Polonia n'ar mai exista. Chiar dacă guvernul german este dispus să stabilească un stat independent având drept capitală Varșovia și chiar dacă Sovietele ar da îndărăt dela frontierele lor, statul polon va fi el oare ceva mai mult decât era acum un an Cehoslovacia, ori ar fi un stat care ar putea fi înghițit într-o singură dimineată de Vinerea mare?

Dacă am ceda în fața unor asemenea condiții, tot ce am cheltuit, toate viețile pierdute au fost jertfe zadarnice.

Nu numai că vom fi bătuti în acest război, dar vom trebui să ne așteptăm la o înfrângere de mari proporții într'un apropiat război.

LONDRA, 5 (Rador). — Agenția Havas arată că discursul d-lui Lloyd George a provocat o impresie vecină cu cea mai mare uimire.

Majoritatea parlamentarilor și-au exprimat mirarea pentru faptul că un om care a jucat un rol atât de mare în ultimul război și care a contribuit într-o atât de largă măsură la victoria aliaților, a putut spune într-o împrejurare atât gravă cuvinte care ar putea fi greșit interpretate în străinătate.

Aproape unanimitatea parlamentului a subliniat că, cuvintele d-lui Lloyd George nu corespund sentimentelor sale.

Ultimul membru al bandei falsificatorilor de cecuri a fost arestat

Succesul organelor biroului judiciar al poliției

Timișoara, 5. In ziua de 4 August, organele biroului judiciar al poliției au arestat o bandă de falsificatori de cecuri, fapt care a fost relatat la timp de ziarul nostru. Banda fusese alcătuită din mai mulți membri, dintre cari au fost arestați următorii: Kalman Maxim, Wiedersolomon și Wendel Iosif. Numiții falsificaseră cecuri în valoare de 900 dolari și le-au vândut unui anume Zaharovici, pentru frumoasa sumă de 260.000 Lei. Falsificatorii au fost predați parchetului, care a început instruirea afacerii. Dar unul din membrii bandei reușise să dispară din localitate, înainte de a fi arestat și astfel nu s'a putut stabili rolul precis al fiecăruia. Dar investigațiile a-

sidue ale organelor biroului judiciar al poliției, — care are în frunte pe destoinicul polițist d. comisar Dimitrie Santău, n'au lăsat prea mult timp ultimului membru al bandei de falsificatori, să se bucure de libertate.

Acesta a fost arestat ieri și el nu este altcineva decât brutarul Schmitz Ervin, mijlocitorul bandei, în vârstă de 52 ani, din str. Memorandului. Falsificatorul urmărit de poliție a colindat orașele București, Giurgiu, Turnu-Severin și alte-le, până a fost prins. Odată cu arestarea lui, afacerea falsificatorilor de cecuri s'a limpezit. Brutarul a mărturisit că era mijlocitorul între falsificatorii Wiedersolomon și Wendel Iosif. Cu actele dresate numitul a fost înaintat parchetului.

Mai efin ca oriunde

cu mâncări bune și băuturi veritabile veți putea trăi mulți ani...

bun, curat și efin se servește la Restaurantul

„BOLTA RECE” Prop. Bădeanțu Petre

Timișoara Cetate Str. Vasile Alexandri 3 Vis a vis de Banca Românească

Sprânză și Comerțul Românesc

ECONOMIC

Importante măsuri pentru asigurarea bunului mers al agriculturii Mobilizarea agricolă în Ținutul Timiș

Timișoara, 5. — Miercuri dimineața s'a intrunit la rezidența regală a Ținutului Timiș, în prezența Excelenței Sale d-lui Rezydent Regal dr. Alexandru Marta, comisia Ținutală pentru mobilizare agricolă. La lucrările comisiei au participat: d. secretar general dr. Gh. Ciupe; d. col. Năsturaș, comandantul Cercului de recrutare; d. ing. insp. gen. agricol N. Popescu; d. ing. insp. gen. silvic I. Caramănuș; d. insp. gen. zootehnic dr. Tiberiu Cristea; d. inspector Grecu; d. inspector Pascu și d. Traian Roșca de la serviciul M. O. N. T. al Ținutului.

Punându-se în discuție scopurile urmărite de legea mobilizării agricole, s'a arătat că scopul ei principal este asigurarea însemnărilor de tot felul la timp potrivit și luarea de măsuri pentru ca, indiferent de împrejurările grele prin care trece țara, munca agricolă să poată continua nestingherită.

VOR FI AJUTATE FAMILIILE CONCENTRAȚILOR

În scopul de mai sus, se vor lua măsuri ca familiile concentrațiilor să fi ajutate cu brațe de muncă, cu cai de tracțiune și cu tractoare, acolo unde sunt posibilități.

Pentru ca opera aceasta de ajutorare să se facă potrivit cu necesitatea celor lipsiți, d-nii col. Năsturaș, insp. N. Popescu și insp. dr. T. Cristea au fost însărcinați a verifica după evidența animalelor care este necesitatea în cai a fiecărei comune. Potrivit cu aceste verificări, se va cere ori înapoarea numărului de cai necesar de la rechiziții, ori se va interveni ca unde eventual comunele au mai mulți cai decât necesarul pentru muzicile agricole, să împrumute prisosul comunelor care nu au. Consiliile comunale au primit deja instrucții de a verifica în fiecare comună cine are nevoie de brațe de lucru și de cai și de câte brațe și de câți cai anume. Tot consiliile comunale vor dispune la arăturile de toamnă asupra tractoarelor și asupra cailor de muncă din comună.

Evident că, în urma acestor măsuri, pământurile concentrațiilor nu mai sunt amenințate a rămâne nelucrate.

Arăturile se vor face contra plată. Arătura unui jugăr, cu tractorul, va costa 200—250 lei.

MĂSURI PENTRU REPRODUCȚIA ANIMALELOR

Comisia Ținutală pentru mobilizarea agricolă a fost sesizată de un fenomen alarmant și dăunător: în multe comune țărani nu și mai duc epelile la remonță din cauză că nu mai e rentabil să țină cai, — zic ei. Evident, e vorba de o propagandă criminală, sau de opera unor alarmiști, cari vor ca în felul acesta să isbească în economia noastră națională. Pentru ca acest fenomen să poată fi combătut cu succes comitetele comunale pentru mobilizarea agricolă au fost îndrumate să oblige pe agricultori să și ducă epelile la remonță ca și până acuma.

Un alt fenomen, tot atât de dăunător, este faptul că la țară nu se mai pun porci la îngrășat ca înainte vreme, de teama rechizițiilor. S'a dat un ordin circular prin care se insistă ca populația să fie îndrumată a îngrășa în mod normal, atât pentru satisfacerea nevoilor în gospodărie, cât și pentru armată, care plătește în numerar aceste rechiziții. Populația este îndemnată să nu dea ascultare la toate svonorile cari nu urmăresc decât provocarea unor perturbații în gospodăriile particulare și în gospodăria statului. Îngrășarea porcilor este cu atât mai recomandabilă acuma, cu cât cerealele sunt din abundență, iar untura și carnea se trece în cantități mari tocmai grație actualilor concentrații.

ALTE MĂSURI

Comisia Ținutală a obligat comisiile județene de mobilizare agricolă să facă rapoarte săptămânale ministerului agriculturii și comisiei Ținutale asupra situației din județe și să facă propuneri pentru măsurile ce trebuie luate.

S'a pus în discuție și faptul că din lipsă de cai nu s'a putut transporta recolta de sfeclă de zahăr a producătorilor. Pentru ca să se poată face și aceste transporturi, s'au dat dispoziții ca, pe cât se poate, arăturile de toamnă să se facă cu tractoare, iar caii să servească la facerea transporturilor de sfeclă de zahăr, cari trebuie terminate până la sfârșitul lunii Decembrie.

Comisia Ținutală va mai lua în viitor măsuri în legătură cu mobilizarea agricolă, ori de câte ori situația o va cere.

Uscarea prunelor în Banat

O importantă ramură a economiei naționale. Se impune construirea mai multor cuptoare

Timișoara, 5. — Printre multele probleme economice bănățene cari se cer rezolvate, se numără și aceea a valorificării fructelor, problemă care la noi a fost foarte mult neglijată. Astfel este cazul cu prunele, cărora bănățenii, îndeosebi cei dela șes, orșnuiesc să le dea o singură întrebuințare: transformarea în țuică. La munte, în județele Caraș și Severin, din prune se mai face și marmeladă, dar foarte puține sunt puse la uscat.

Or, toate calculele ne arată că prunele uscate dau o mai mare rentabilitate, iar din punct de vedere al nutrimențului general, foloasele sunt imense. Țuica în consum mare, este o permanentă primejdie pentru sănătatea publicului, pe câtă vreme prunele uscate, a le avea oricând la îndemână, sunt — am putea spune, — o adevărată binefacere.

Această problemă neglijată mulți ani de-arândul, a dus la scăderea de astăzi: să vedem cum populația nu consumă prunele uscate decât în posturile cel mare, în schimb consumă țuică până la abuz. Am ajuns chiar ca în toate satele unde sunt livezi de pruni, să nu mai existe nici o cârciuă. În asta n'a răzici un rău, dacă n'ar ști că în orice casă țuica se găsește din abundență și se dă și copiilor, în loc să li se dea o farfurie de prune ferte, ceace ar constitui un nutriment din cele mai ideale.

IN SATELE DE MUNTE

Cele arătate mai sus, corespund realității la șes. În satele de munte, situația diferă puțin. Acolo sunt țărani cari se ocupă numai cu pomărițul, deoarece n'au pământ de cultură. Au în schimb mari livezi de pruni. Aceștia, recolta de prune o împart în trei părți: o parte alta merge la uscat. Evident că și aici pentru țuică, alta pentru marmeladă și cantitatea cea mare de prune se transformă în țuică, iar uscarea prunelor se face în mod destul de rudimentar: în cuptoare de copt pâine și în cazul acesta prunele ies afumate și cu cenușă pe ele; și la soare după ce au fost întâiu ferte ca toată operațiunea să dureze câte 20 zile și să nu se poată face decât atunci când soarele mai are raze ferbinți. Deci se pot usca numai prunele roșii, nu și cele de toamnă cari conțin mult mai mult zahăr.

Nu vom contesta că marii proprietari de livezi de pruni, unii din aceștia, și-au construit cuptoare proprii de uscat prunele, dar nu suficient de sistematizate ca să poată da prune uscate uniforme și în condițiuni cu totul igienice. În ce li privește pe proprietarii mai mici de livezi de pruni, aceștia neavând cuptoare proprii, își usucă prunele în modul rudimentar arătat mai sus.

Deci, problema construirii a cât mai multe cuptoare sistematice de uscat prune, se pune atât la șes cât și la munte. Aceasta cu atât mai mult cu cât pomărițul, este una din marile importante ale economiei naționale, dar o ramură neglijată.

UN PRIM PAS

Pentru rezolvarea acestei probleme de ordin economic, anul acesta s'a făcut un prim pas. La dorința d-lui prof. N. Cornățeanu, ministrul agriculturii care a fost sesizat de d. insp. general agr. ing. N. Popescu, Camera de agricultură a județului Timiș-Torontal, a construit două cuptoare pentru uscarea prunelor: unul mai mare la Lipova și altul mai mic la Receaș, ambele puse sub conducerea șefilor ocoalelor agricole respective.

E numai un început, așa că până la rezolvarea definitivă a problemei, vor trebui să se construiască încă câteva sute de astfel de cuptoare. Lucrul acesta, îl pot face chiar proprietarii

de grădini de pruni, cu bani foarte puțini, asociindu-se bineînțeles.

CATEVA SOCOTELI

Dela d. ing. agr. V. Grigore, șeful Ocolului agricol Lipova, am aflat că cuptorul din această comună a costat 19.000 lei și are o capacitate de-a usca 400 kgr. prune odată, adică în 24 ore în orice timp. Uscarea se face în mod cu totul rațional și absolut igienic. Din orice cantitate de prune naturale, după uscarea, rămâne 30% prune uscate. Interlocutorul nostru ne spune că în puțin de 3 săptămâni a uscat 15.000 kgr. prune și că are cereri pe care le poate satisface. Vin la cuptor țărani din toate comunele plasei ca să și usuce prunele, dar n'ajung la rând. Ar trebui, pentru început, în fiecare comună să puțin un cuptor.

Tot dela d. ing. agr. V. Grigore am aflat că un kgr. de prune uscate îl costă pe producător între 4—6 lei și îl poate vinde cu 12—20 lei. Deci, a 100 kgr. prune uscate, se poate realiza un venit net de 600—1400 lei.

Este inutil, să mai insistăm asupra desavantajului transformării prunelor în țuică, atunci când știm că 100 kgr. de prune dă cam 10 litri de țuică, de aproximativ 1200 lei, din care însă scad costul prunelor, focul, taxele și trezise și munca ce se depune. Asta să nu mai amintim și de flagelul alcoolismului cu toate urmările ce le provoacă.

Dar construirea de cât mai multe cuptoare pentru uscarea prunelor, îndeosebi la șes, atrage după sine și alte lucruri. În primul rând, s'ar putea scuti ba soiul prunilor, adică în loc de pruni roșii, de vară, să sădim pruni din soiurile: Bistrița, Dagen, Tuleu gras, Victoria etc. cari dau prune mult mai gustoase și conținând mult mai mult zahăr. Cămera de agricultură are un astfel de program și, în acest scop, a creat pepiniera sa dela Receaș.

Este, firește un program care cere un timp mai îndelungat pentru a fi realizat, dar după care, nu numai că se îmbogățește sursele de câștig ale țărănilor dar vom ajunge să și exportăm cantități de prune uscate, ceace ar constitui în mare măsură la dezvoltarea economiei noastre naționale.

Teodor Balas

Concentrarea tinerilor premilitari pentru executarea muncilor agricole

TIMIȘOARA, 5. — Date fiind împrejurările actuale, după cum se știe, Serviciul Social, în înțelegere cu Ministerul Agriculturii și Domeniilor, a hotărât ca pentru a se împlini lipsa de brațe, necesare străngerii recoltelor și executării arăturilor și sămânțărilor de toamnă, să se folosească în acest scop premilitarii rurali.

Dispozițiile date după această înțelegere, către Subinspectoratele P. P., prevăd concentrarea premilitarilor cari nu au împlinit în acest an 20 zile de concentrare.

Concentrarea tinerilor pentru muncile agricole durează dela 25 Sept. până la 15 Nov. a. e. în serii de câte 10 zile, urmând ca ei să fie întrebuințați numai pentru lucrări agricole necesare familiilor de agricultori a căror membri sunt plecați la concentrare. Aceste lucrări se vor executa în comunele de origine și numai în caz de absolută nevoie și în comunele vecine. În primul caz, tinerii dorm și se hrănesc acasă, iar în al doilea caz se vor constitui tabere a câte 50 de inși și cari vor fi conduse de către un ofițer comandant P. P. Alocația zilnică pentru aceștia este de 15 lei de cap. dată de către proprietarul la care lucrează, îndeosebi în natură; alimente. La aceste sarcini, spun

dispozițiile amintite, vor contribui în limita posibilităților, atât comunele cât și Camerele de agricultură.

Organizarea muncii se face printr-o întință colaborare între prefectul județului, subinspectorul P. P., directorul Camerei de agricultură și directorul Căminului Cultural județean, stabilindu-se un program de lucrări pe plăși și comune.

Scopul și importanța deosebită a acestor măsuri, privesc direct economia națională, astfel că este inutil să mai insistăm asupra acestui punct. Se impune numai ca să se depună toate silințele pentru depășirea reușită a acțiunii atât de necesară în aceste vremuri.

În Ținutul nostru, dispozițiile referitoare la aceste concentrații de premilitari, au fost comunicate organelor chemate să colaboreze și s'au luat convenite măsurile. Cum însă cererile nu s'au produs, Subinspectoratul P. P. a anunțat despre cele de mai sus pe toți pretorii de plase, cari sunt autorizați să recurgă la ajutorul tinerilor premilitari acolo unde nevoia o cere.

Tinerii premilitari, trebuie să fie mândri că țara are nevoie de brațele lor.

TRANSPORTURILOR DE EXPORT CURS DE EXPEDIȚIE LI SE VA APLICA VECHIUL REGIM

București, 5 (SIR). — Ministerul exporturilor în curs de expediție la economiei naționale a hotărât ca transporturile la 9 Octombrie, să li se aplice vechiul regim. Ca urmare a acestei hotărâri, ministerul de finanțe a dat ordin vâmlor ca orice transport sosit la vamă până la seara de 9 Octombrie, să fie lăsat liber fără a se cere permis. Cu începere de la două zi, 10 Octombrie, permisele de export vor deveni obligatorii pentru orice fel de export fără excepție, aplicându-se întocmai dispozițiile noului regim în schimbulurii cu streinătatea.

CONFERINȚA DELA MINISTERIUL ECONOMIEI NAȚIONALE

București, 5. — La ministerul economiei naționale a fost ieri o conferință, la care au luat parte și consilierii economici dela Berlin, Londra, Paris și Budapesta. În această conferință, prezdată de d. ministru I. Eujoiu s'a examinat stadiul convențiilor comerciale actualmente în vigoare și posibilitățile armonizării a acestor convențiuni cu dispozițiile recentului decret-lege prin care s'a dat o nouă organizare a gimului devizelor.

TELEGRAME INTERNE

SITUAȚIA GERMANILOR DIN ROMANIA

București, 5 (SIR). — Delegatul permanent al comunității germane din România, d. senator Hedrich a fost primit în audiență Marți de d. prim-ministru C. Argetoianu. Senatorul Hedrich a avut ocazia de a informa pe d. președinte al consiliului de miniștri despre chestiunile în legătură cu situația germanilor din România.

D. prim-ministru Argetoianu a asigurat pe reprezentantul permanent al comunității germane de notărea sa fermă de a continua opera plină de speranță începută de Armand Călinescu, în favoarea tuturor minorităților etnice din România. În unele chestiuni ridicate de delegatul germanilor, d. președinte al consiliului C. Argetoianu a luat imediat măsuri, exprimându-și totodată dorința de a lua contact cât mai repede pentru continuarea tratatelor, cu președintele comunității germane din România.

O EXPOZIȚIE A FRUCTELOR BASARABENE

Chișinău, 5 (SIR). — Cu prilejul inaugurării expoziției fructelor din frunza comună Strășani (aproape de Chișinău), la care au participat reprezentanții tuturor autorităților, ai asociațiilor culturale și patriotice: muncitorimea din capitala Basarabiei a ținut să fie prezentă la această manifestare a muncitorimii rurale. Spre a sărbători împreună rodul pământului.

INHUMNAREA GENERALULUI EROU MICLESCU

București, 5 (SIR). — Eri s'a făcut în cimitirul Belu din capitală înmormântarea rămășițelor pământești ale eroului general Victor Miculescu, cavaler al ordinului „Mihai Viteazul”. În afară de membrii familiei, la trista ceremonie au luat parte și comandorul Zăpan reprezentând pe M. S. Regele. Deasemeni, au fost de față numeroși prieteni, precum și o delegație a cavalerilor ordinului „Mihai Viteazul”.

PREOT CONDAMNAT PENTRU ȘANTAJ

Ploești, 5 (SIR). — Preotul Ion Brezeanu, din Ploești a fost condamnat la 10.000 lei amendă penală și 10.000 lei daune pentru șantaj. Inculpatul preot poartă vina că: spre a sili pe preotul său ajutor Arvanitache să părăsească slujba, dela biserica Sf. Gheorghe și să renunțe la acest post, a recurs la un mijloc cu totul neobicit. A adresat o scrisoare grav amenințătoare preotesei Arvanitache. Faptul fiind calificat șantaj, Înalta Curte de Casație a respins recursul, astfel că preotul Brezeanu rămâne condamnat definitiv.

D. G. GAFENCU A PRIMIT ÎN AUDIENȚĂ PE MINISTRII ANGLIEI ȘI GERMANIEI

București, 5 (SIR). — D. G. Gafencu ministrul de externe al României, a primit eri în audiență pe d-nii Reginald Hoare, ministrul Angliei și pe Wilhelm Fabricius, ministrul Germaniei în România.

MINORITĂȚILE DIN ROMANIA FELICITĂ PE D. MINISTRU GIURESCU

București, 5 (SIR). — Minoritățile germană și ungară, prin reprezentanții lor, au felicitat pe d. ministru C. Giurescu, șeful departamentului pentru organizarea Frontului Renașterii Naționale.

Washington, 5. (Rador.) Președintele Roosevelt a declarat că nu are cunoștință de vreo propunere italiană, ca președintele Statelor Unite să accepte împreună cu Mussolini o mediație în Europa.

Infrângerea aliaților este cu neputință

O declarație a dlui Hoover, fost președinte al Statelor Unite

NEWYORK, 5 (RADOR). — ÎNTR' UN INTERVIEW ACORDAT ZIARULUI „WORLD TELEGRAM” DIN NEWYORK, D. HOOVER, FOST PREȘEDINTE AL STATELOR UNITE ȘI-A EXPRIMAT PĂREREA CĂ INFRÂNGEREA ALIAȚILOR ESTE CU NEPUTINȚĂ.

DACĂ ȚINEM SEAMĂ DE SITUAȚIA PE MARE, ÎN AER ȘI PE PĂMÂNT, PRECUM ȘI DE RESURSELE ECONOMICE, SE POATE VEDEA CĂ ALIAȚII SUNT ÎN MĂSURA SĂ-ȘI APERE IMPERIILE. EI POT OBȚINE VICTORIA FINALĂ, IAR ÎN CAZUL CEL MAI RĂU, CELE DOUĂ PĂRȚI AU ȘANSA EGALĂ. NU VĂD ÎNSĂ NICI O POSIBILITATE CĂ ALIAȚII SĂ FIE ÎNVINȘI.

Cetățenii streini se pot angaja în armata britanică

LONDRA, 5 (Rador). — Ministerul informațiilor anunța Marți că pe baza decretului lege promulgat în 28 Septembrie străinii pot să se angajeze în armata britanică la fel cu supușii britanici. Străinii angajați vor putea fi înaintați la gradul de ofițeri. Numărul

străinilor în acelaș regiment nu va fi limitat.

Se crede că în primul rând vor fi angajați voluntari pentru aviație.

Se precizează că Marea Britanie nu are intenția să creeze un corp asemănător „legiunei străine franceze”, prin angajarea de voluntari străini.

Instalarea noului șef al serviciului silvic județean din Timișoara

Timișoara, 5. În prezența d-lui inginer inspector general silvic Ioan Caraminu și a întregului personal al Serviciului Silvic Județean d. inginer inspector silvic Tiberiu Cernescu a predat conducerea acestui serviciu noului titular, d. inginer șef Dumitru Munteanu, fost până acum șef al serviciului județean Caraș.

Cu această ocazie d. inginer inspector general silvic Ioan Caraminu, în cuvinte mult simțite, face logiul deosebitei activități a d-lui inspector Tiberiu Cernescu scotând în relief munca încununată de succes în ceiaș privește organizarea acestui serviciu, rezultatele obținute punând baze unei gospodării silvice raționale, împădurind peste 2500 hectare, înființând 60 pepiniere cu o capacitate de 2 milioane puști anual, și în special creind o conștiință forestieră în această regiune, care îl situează astfel între primii conducători ai destinelor pădurilor noastre.

Arată apoi mulțumirea ce o are că poate preda un serviciu astfel organizat unui element tot atât de dinstins al corpului silvic, care prin activitatea desfășurată dela 1931 în județul Caraș este o cheazășie plină de speranțe pentru continuarea operei începute de predecesorul său, mulțumind în acelaș timp personalului subaltern și în special d-lui conductor I. Cheroabă pentru munca desfășurată.

D. inginer inspector T. Cernescu mulțumește d-lui ing. inspector general I. Caraminu pentru elogiile aduse, mulțumește personalului pentru concursul neapreciețit ce l'a dat, făcând în acelaș timp calde urări d-lui inginer șef D. Munteanu pentru desăvârșirea operei începute de d-sa.

D. inginer șef D. Munteanu mulțumește antevorbitorilor, pe cari li asigură că va ști să onoreze încrederea arătată. Promite apoi personalului subaltern întreaga solitudine în toate problemele în legătură cu promovarea serviciului.

D. conductor I. Cheroabă, în numele personalului, își arată recunoștința față de aprecierile elogioase ale organelor su-

perioare.

Ca încheiere, d. inspector general I. Caraminu își manifestă satisfacția că prin trecerea d-lui ing. inspector T. Cernescu ca inspector special la Inspectoratul Silvic de pe lângă ținutul Timiș va avea un prețios colaborator, care li va ușura greaua sarcină impusă de serviciu, mai ales în aceste vremuri în cari se cere un surplus de muncă pentru orice român, spre a face față imperativelor timpurilor prin care trecem.

Un mare lagăr de ofițeri poloni prizonieri în apropierea Münchenului

Prizonierii își vor primi leafa gradului lor

MUENCHEN, 5 (Rador). — În împrejurimile Münchenului este în construcție o mare tabără pentru ofițerii prizonieri, în care vor fi internați 1200 ofițeri, printre care și mai mulți generali.

Ofițerii vor fi serviți de soldați poloni.

În cantină se va putea cumpăra toate cele necesare. Potrivit convențiilor internaționale, fiecare ofițer primește pe tot timpul războiului aceeași leafă ca și ofițerii germani de gradul corespunzător. Pentru fiecare ofițer prizonier se stabilește un cont și el poate dispune de toți banii de care are nevoie, pentru trebuințele sale personale.

Anglia s'a declarat împotriva unei zone maritime neutre

Submarinele germane ar putea face dificultăți comerțului britanic

Londra, 5 (Rador). — „Times” formulează obiecțiunile împotriva declarației din Panama, care propune crearea unei zone maritime neutre, în jurul continentului american. Pare îndoiețnic, adaugă ziarul, ca statele americane să poată exercita o supraveghere suficientă pe o întindere atât de mare a oceanului, împiedicând abuzurile în zo-

Nouii miniștri numiți în guvernul polon dela Paris

Paris, 5 (Rador). — D. Kaczkiwicz președintele republicii poloneze a numit miniștrii fără portofoliu pe generalul Joseph Haller și pe Alexandru Lados. Primul va reprezenta partidul național al muncii, iar al doilea partidul țărănesc populist.

D. Saraciloglu va mai rămâne încă vreo 5 zile la Moscova

ROMA, 5 (RADOR). — ZIARELE ITALIENE ANUNȚĂ CĂ DUPĂ ȘTIRILE CORESPONDENȚILOR DIN MOSCOVA, D. SARACIOGLU ȘI-AR PUTEA PRELUNGI CU PATRU CINCI ZILE ȘEDEREA SA LA MOSCOVA, ÎN AȘTEPTAREA NOULOR ÎNSTRUCȚIUNI.

COMUNICAT FRANCEZ

Paris, 5. (Rador.) Comunicatul francez din dimineața de 4 Octombrie are următorul cuprins: Noapte calmă. Tiriuri de artilerie, de o parte și de alta, în regiunea din sudul localității Zweibrücken.

— SINDICATUL ARTIȘTILOR INSTRUMENTIȘTI DIN ROMANIA REGIONALA TIMIȘOARA, cu onoare aduce la cunoștința celor interesați următoarele: Precum s'a anunțat anterior, Sindicatul Profesional al Artiștilor Instrumentiști regionala Timișoara a început activitatea normală începând cu data de 1 Oct. 1939. Sediul Sindicatului s'a redeschis în Piața Plevnei Nr. 9. Orele de serviciu sunt dela 10—1 și dela 5—7. Miercuri și Sâmbătă după amiază nu se ține birou. Se aduce la cunoștința tuturor membrilor, că se dă termen pentru aranjarea și lichidarea îndatoririlor față de acest Sindicat până la data de 10 Oct. 1939. După această dată se vor începe controalele delegatului Central din București, care la rândul lui va proceda conform legii apărute în ziua de (6. Iulie 1939), care prevede suspendarea oricărei activități Legale. Conducerea Sindicatului este încredințată d-lui Vasile Popp I., fost delegat central al Ținutului Mureș.

na de securitate.

Un submarin german, sau un alt vas, s'ar putea refugia în acea zonă, din care ar ieși din timp în timp, spre a face dificultăți comerțului britanic.

Ar trebui ca puterile americane să poată da garanții că vor împiedeca asemenea acțiuni.

SPORT

F. C. Carpați — F. C. Ripensia, C. A. M. T. — Iuventus, Electrica și Minerul în programul de Duminică

Duminică arenele din Timișoara, vor găzdui un mare număr de matchuri, așa că publicul este în mare dilemă la care match să asiste.

Dar hotărârea publicului este foarte mult îngreunată și de faptul că matchurile programate la Timișoara sunt toate de un mare interes, adversarii fiind dintre echipele cele mai bine situate în clasament.

De o parte renumele echipelor, pe de altă posibilitatea de a vedea un match de bună calitate și echilibrat, sunt tot atâtea tentații la cari amatorul de football nu poate rezista.

Ripensia — F. C. Carpați

Actualul campionat a scos la iveală un nou leader, care ocupă primul loc în clasament, după a patra etapă, fără a i se marca vre-un goal măcar.

Ce fel de echipă a putut deveni aceasta F. C. Carpați, care rezistă tuturor liniilor de atac? Înțelegem ca să câștige patru matchuri în serie, au mai făcut aceasta bravură și alte echipe, dar nici-una nu a putut scăpa fără a i se marca.

Care este acea faimoasă tactică pe care au adaptat-o băimărenii ca să poată produce aceasta surpriză neplăcută tuturor adversarilor ei de până acum?

O s'o vedem Duminică, și ne vom putea face o imagine clară asupra multor lucruri despre cari astăzi suntem încă needificați. Este F. C. Carpați, azi, într'adevăr o echipă mare, sau adversarii ei de până acum au fost prea slabi, sau că F. C. Carpați a legat frăție eternă cu norocul.

În orice caz Ripensia ține să se reabiliteze, și pentru aceasta se va folosi de matchul cu Carpați.

Dacă a reușit Unirea-Tricolor în contra Ripensia de ce nu s'ar putea întâmpla și invers, în favoarea timișorenilor?

Mineea e rotundă!

Camt—Iuventus

După matchul dela Cluj, CAMT este oarecum favoritul întâlnirii.

Dar socoteala de acasă nu poate fi potrivită acum, căci bucureștenii au mare nevoie de punctele acestui match.

Omologări și amenzi la Comisia Districtuală

În ședința comisiei Districtuale s'au omologat următoarele matchuri: Banatul—CFR 3:1, Vulturii—Rapid 0:0, Kadima—Jandarmi 5:2, Jandarmi—Vulturii 3:0, Fratelia—Progresul 3:1, Rapid—Bohn 5:1, Patria—CFR 3:0 din categoria I, și Ancora—Cultura 0:0, Iuventus—Fortuna 1:1, Victoria—Dura 5:0, Hamer Ney—Circ. III 2:1, Iuventus—Cultura 3:2, Hamer Ney—Victoria 1:1, Fortuna—Circ. III 3:1, Freidorf—Ancora 5:0 din cat. II.

Se admite cererea de revizuire a grupării Jandarmi, anulându-se pedeapsa aplicată în ședința din 25 Sept. cor. adecă mustrarea și suspendarea de 15 zile.

Se amendează gruparea CAMT, pentru utilizarea jucătorului Meșesan (Ripensia) la matchurile dela Gorovo și Belgrad, cu Lei 200, conf. art. 143/b, iar gruparea Bohn, pentru neaprezentare la jocul din 1 Oct., cu Lei 200 în baza art. 181.

Se admite contestația grupării Progresul, în cauza jucătorului Suciu Iosif (Ripensia) introdus ilegal în echipa de juniori, deci în conf. cu art. 174 R. 17 se anulează rezultatul obținut pe teren și se omologhează matchul în favoarea Progresului cu 3:0.

Se pedepsesc jucătorii Schwartz Carol (Cadima) și Tomșa Octavian (Progresul) cu câte 15 zile ridicarea dreptului de joc,

Rivalitatea echipelor din Capitală și comportarea modestă a Iuventusului, vor face ca acest match să iese din comun, lucru care va fi impus în primul rând de oaspeții, cari doresc, și au nevoie să dorească cu cea mai mare intensitate, ca întâlnirea lor să fie punctul de reper, al unei activități mai prodigioase în viitor.

Nu trebuie să neglijăm însă nici spiritul de luptă, care domnește în sânul timișorenilor. La CAMT se lucrează cu multă râvnă, după un sistem bine trasat chiar dela începutul sezonului. Antrenamentele se țin lanț, într'o notă de activitate tot mai intensă, iar conducătorii speră că nregătirile vor avea consecința firească: consolidarea situației bune în campionat.

Să fim sinceri, chiar cele realizate până acum, sunt, pentru o echipă recent promovată, fapte laudabile și demne de invidiat.

Electrica—Minerul

Divizia B participă pe toate fronturile la programul de football, rivalitatea echipelor fiind din cele afară de vehementă.

La Timișoara vom asista la una din cele mai importante întâlniri din seria a II, disputându-se matchul dintre Electrica și Minerul, match care interesează foarte mult și pe suporterii Chinezului.

Intr'adevăr din matchurile Diviziei B s'au ridicat până acum două echipe timișorene, cari dețin cu autoritate primele locuri.

Desigur că rivalitatea dintre Electrica și Minerul și ne îndritue să sperăm că aceasta constituie un semn că footballul din metropola Banatului se menține pe un nivel ridicat. Aceasta indiferent care din echipe sunt în Div. A și cari în Div. B. Principalul este că echipele noastre sunt în locuri de frunte.

Configurația clasamentului este însă ceva foarte schimbăcios așa că o schimbare în clasament poate surveni oricând.

Și tocmai Minerul este echipa aceia care poate răsturna toate așteptările. Dar Electrica nu-și face iluzii. Minerul este așteptat într'o dispoziție admirabilă, jucătorii dela echipa uzinelor electrice sunt pregătiți și vor da replica cuvenită acelor cari îi vor detrona de la șefia seriei.

conf. art. 378 cu aplicarea art. 368, iar jucătorul Györfi (Victoria) în baza art. 379 cu mustrare pentru joc dur.

În viitor ședințele comisiei districtuale vor avea loc în zilele de Marți, la orele 19.

Domnii arbitri sunt rugați să depună rapoartele în ziua de Luni, între orele 16—19, neconformarea va fi sancționată.

Grupările sunt invitate să achite imediat, fără a aștepta alt aviz, paușalul scadent la 1 Oct. sub sancțiunea suspendării imediate.

În mod provizoriu, autorizațiile polițienești, pentru disputarea matchurilor, vor fi solicitate de către district, pentru toate matchurile, urmând ca taxele să fie suportate de grupările din Div. A. și B.

Lumea elegantă vizitează
salonul de coafură

Ilie Magda

Bul. Regina Maria
(vis-a-vis de Posta Centrala)

Tuns, bărbierit, manicule, coafat
cu apă, fier și permanent,
vopsitul părului, etc.

Serviciu ireproșabil, prețuri moderate!

CRONICA ARADULUI

Impresionantă manifestație religioasă în cartierul românesc Șega

ARAD, 5. — Duminică locuitorii cartierului arădan Șega au trăit clipe rari de emoție și înălțare creștinească cu prilejul instalării noului paroh la conducerea parohiei ortodoxe din acest cartier.

Prin mutarea părintelui profesor Il. V. Felea, ca paroh la catedrala din Arad, parohia din suburbia Șega a fost încredințată spre păstorire tânărului licențiat în teologie Demian Tudor.

Cu prilejul instalării noului preot, locuitorii din Șega au organizat o impunătoare manifestație de bun rămas pentru părintele Ilarion Felea.

Manifestația religioasă, s'a desfășurat în cadrele liturghiei, oficiată de vrecții: părintele protopop Florea Codreanu, preotul-profesor, Ilarion Felea, și noul preot al parohiei, Demian Tudor. La sfârșitul liturghiei, părintele protopop F. Codreanu, înconjurat de cei doi preoți, a arătat prin frumoase cuvinte activitatea de până aci a părintelui Felea, care timp de zece ani a stat în slujba bisericii românești din acest cartier și a îndeplinit misiunea ce i-a fost încredințată cu toată dragostea și cu toată râvnă. A rugat pe credincioși să nu uite frumoasele învățături pe care le-a primit părintelui Felea recomandându-i deasemenea să nu-și uite parohienii care l-au ascultat cu atâta dragoste.

A făcut apoi un frumos portret al noului paroh, pe care l-a recomandat cu toată căldura dând asigurări că va continua opera creștinească începută de înaintașul său.

A vorbit apoi părintele Ilarion Felea, care și-a luat rămas bun dela enoriașii săi, spunându-le într'altale, că la bucurie va sta alături de ei la fel ca și în întristări, împărțind toate câte au fost frățește și creștinește. Sufletul îi va rămâne mereu legat de cartierul Șega, unde și-a petrecut cei mai frumoși ani ai tinereții.

Părintele Tudor Demian, luând cuvântul face promisiuni că se va strădui să fie demn urmaș al fostului său înaintaș, apelând la parohienii săi să-i dea tot concursul pentru a duce la bun sfârșit misiunea grea de păstor sufletesc.

Epitropul Ioan Duma în numele parohienilor salută pe noul ales, și aduce viile mulțumiri celui ce părăsește parohia pentru munca depusă.

Apoi o fetiță mică prezintă darul copilășilor din cartierul Șega, un splendid gobelin, care reprezintă biserica din acest cartier.

Prin aceasta frumoasa manifestație religioasă dela Arad a luat sfârșit.

Enoriașii emoționați se despart cu lacrimi în ochi de fostul lor părinte duhovnicesc. Răspunsurile corale au fost date de către corul tineretului din cartierul Pârnea, condus de teologul Ioan Brândas, prin care nivelul manifestației a fost foarte mult ridicat.

Dealtfel tot aci amintim că acest nou cartier al orașului Arad a luat în ultima vreme o dezvoltare destul de înfloritoare, astfel că el reprezintă un puternic focar de românism și de ortodoxism.

Credincioșii au făcut apoi o frumoasă manifestație de simpatie și pentru noul preot, care are o pregătire teologică solidă și care prezintă toate garanțiile, că locul ce i-a fost încredințat va fi bine îndeplinit, iar biserica românească va avea doar de câștigat de pe urma acestei nimerite alegeri.

GREȘALA SAU REA CREDINȚA

Poliției locale i s'a prezentat zilele acestea spre cercetare un caz foarte interesant. Este vorba despre reclamațiunea introdusă de soția lui Muntean Ignăție din Arad, str. Bădea Cârțan nr. 6, contra funcționarei dela oficiul postal nr. I, în care soția lui Muntean susține că funcționara a negat primirea sumei de 1000 lei pe care aceasta a depus-o cu mandat postal pentru a fi expediată

soțului său ce se află concentrat de către Ghenciu Elena din Calea Aurei Vlaicu nr. 230, că pe când lipsește zilele trecute de acasă, necunoscutul a introdus în locuința ei furând de acolo haine în valoare de 650 lei.

FURTURI

Chesturei poliției aradane i s'a prezentat de către Ghenciu Elena din Calea Aurei Vlaicu nr. 230, că pe când lipsește zilele trecute de acasă, necunoscutul a introdus în locuința ei furând de acolo haine în valoare de 650 lei.

În urma cercetărilor pe care le-au întreprins agenții forței publice s'a găsit de urma făptașului care este servitorul Clara Păcuraru, de fel din județul Hunedoara, iar actualmente fără domiciliu stabil.

— Autori care până în prezent nu au putut fi identificați au săvârșit un genial furt a cărui victimă este văduva lui Coloman Hartman din Bulevardul Regina Maria nr. 26. După relatările pe care văduva Hartman le-a făcut poliției furtul s'a petrecut zilele trecute în prejurările următoare: Două persoane necunoscute au pătruns în magazin de bijuterii a susnumitei, unde și-au exprimat dorința de a cumpăra mai multe obiecte printre care un special ceas-brățară. Personalul din prăvălie le-a spus că nu are ceasuri de vânzare și a plecat dar spunând că n'au găsit pe plac a părăsit prăvălia necumpărând nimic. Nu mult timp dela plecarea lor, proprietara magazinului a observat dispariția unui ceas de mână pentru damna marca „Doxa”. Ceasul furat valorea suma de 2500 lei. Poliția a luat măsură pentru prinderea hoților.

Știri din Buteni-Arad

DESPRE UN VREDNIC SLUJITOR AL ALTARULUI.

Pe ziua de 1 Octombrie ort. Sf. S. părintele Iuliu Bodea, împlinește 40 ani de serviciu închinăți altarului și bisericii ortodoxe din Buteni. Trece la parastasie, trece în rândul celor ce trebuie să primească bine meritata răsplătă și admirare a credincioșilor săi.

Deși în vârstă de 71 ani, o spune bărbăție că acum se simte ca la 30 ani. E în depline puteri și stă gata acum ca și sub vremea opresiunii, să ofere serviciile sale poporului și bisericii noastre ortodoxe.

În cercul prietenilor și admiratorilor săi s'a hotărât ca să fie sărbătorit în rând printr'un banchet.

MOBILIZAREA AGRICOLĂ.

Organele administrative din Buteni împreună cu d. Ioan Balaban, comandantul Subcentrului P. P. au luat măsură ca cei 50 premilitari din acest subcentru să ajute la lucrările agricole pe vădușii de răboiu și pe soțiile celor concentrați. În dimineața zilei de 2 Oct. acești tineri s'au îndreptat spre locurile unde au fost repartizați. Efectuarea lucrărilor este supravegheată de comandantul subcentrului.

STRAJEREȘTI.

D. Vasile Crucin, învățător director al școlii primare din Buteni, întors de la lezele acestea de la cursul de inițiere de la Breaza, a luat măsuri să se înceapă activitatea străjerească, în care va fi servit dat de dna inv. Braiț Constanța, care de asemenea și străjeriță. Ceilalți membri ai corpului didactic de la această școală își vor da și ei prețiosul lor concurs.

INFORMAȚIUNI

Calendar

JOI, 5 OCTOMBRIE

Ortodox: Sf. Martiră Haritina (+ 290).
Catoice: Sf. Aurelia.
Farmacii de serviciu: Circ. I.: Weisz, Str. Mercy și Piața Unirii cet; circ. II.: Schul, Str. Joffre 4; circ. III.: Keller, Bulev. Carol Nr. 27; circ. IV.: Braun, Str. Văcărescu 33.
Serviciu permanent: Mehala: Chioreanu; Fratelia: Panaioth.

PROGRAMUL CINEMATOGRAFELOR:

Capitol: „Ora fatală” și „Funerariile primului ministru Armand Călinescu.”
Scala: „Cazaci”.
Coro (fost Rivoli): „Valsul nemuritor”, cu Luise Rainer.
Apollo: „Aventuriera”

Istoricul zilei

— In 6 Octombrie 1396 s'a făcut a doua alianță a lui Mihai Viteazul contra Turcilor.
— In 6 Octombrie 1688 a apărut prima Biblie complexă tipărită la București și numită Biblia lui Șerban.
— In 6 Octombrie 1848, ministru de război ungar Latour a fost spânzurat în Viena de un stâlp de felinar de către Kossuthiști; revoluția maghiară începuse.
— In 6 Octombrie 1915 a început expediția Aliaților pe frontul de la Salonica.
P. C. MILOS

In noaptea albastră

De ascara, și pentru câteva nopți, Timișoara a luat aspectul patetic al orașelor cari așteaptă atacul aerian iminent al inamicului. Toate luminile vizibile de afară au fost reduse și colorate în albastru. Vitrinile, strălucitoare în potop de lumină electrică în alte seri, și-au închis ploapele — obloanele — sau se mulțimesc cu o boare albastră abia de perceput. Cafenelele par închise: înăuntru viața continuă, dar un diapazon impalpabil s'a pus peste veselia obișnuită a clienților. Pe terasa oufandată în noaptea stău amatorii de senzații inedite. Sunt serviți cu generozitate: aspectul Bulevardului e sinistru.

In tramvaiele rare lumea tace privind-se. Capetele iau înfățișări de panopticum. Vatmanul, cu mâna îndestată pe mânerul de comandă, scrutează noaptea. Din când în când un automobil cu farurile albastre aruncă un snop de lumină pe șine. Simți cum conducătorul tramvaiului caută să înregistreze pe retină obstacolele posibile, întrezărite o clipă. Pletonii merg băjbând pe trotuare. Nu mai recunoști pe nimeni. Convenția socială a salutului a fost suprimată. Din păcate grupurile de trotoare preferice au rămas.

Prin urmare așa e la Paris, la Londra, la Berlin! Așa ar putea să fie și la noi! Să luăm aminte și să mulțumim Celui de Sus că la toate mizeriile noastre zilnice nu se mai adaugă și aceasta...

(nrb. Iv).

— D. MINISTRU DR. CORIOLEAN BĂRAN VINE LA TIMIȘOARA. In cursul acestei săptămâni va sosi în localitate Excelența Sa d. ministru dr. Coriolan Băran. După cât suntem informați, d. ministru Băran va rămâne în localitate mai multe zile.

— Minoritatea bulgară din Banat depune moartea fostului președinte de consiliu, D. Prof. Silviu Dragomir, ministru pentru minorități, a primit următoarea telegramă: Minoritatea bulgară din Banat plânge moartea aceluia mare bărbat de Stat care cu cea mai mare înțelegere a căutat să rezolve problema minoritară din țară. — Dr. Telbis avocat, președintele comunității bulgare din Banat.

— ACADEMIA DE ARTE FRUMOASE DIN TIMIȘOARA SOLICITA SA FIE INCREDINȚATA CU REALIZAREA MONUMENTULUI ARMAND CĂLINESCU. Corpul profesoral al Academiei de Arte-Frumoase din Timișoara a trimis d-lui Const. Argetoianu, președintele consiliului de miniștri, următoarea telegramă: „Răspunzând sentimentului de omagiu pentru cel ce a căzut în apărarea unității naționale și a integrității hotarelor, profesorii Academiei de Arte-Frumoase din Timișoara vă solicită favoarea de a fi incredințați cu realizarea monumentului ministrului președinte martir Armand Călinescu, pentru vrednicia momentelor istorice de azi.”

71 de ucenici caută angajament. La oficiul public de plasare al Statului din Timișoara sunt 71 cereri din partea ucenicilor care doresc a învăța meserie. Patronii cari au nevoie de ucenici, să se adreseze la acest oficiu.

Tramvaiul tamponează o trăsură. Eri seară la orele 19.25, tramvaiul 46, de pe linia IV-a, condus de vatmanul Belci Lăzăr a tamponat trăsura comerciantului Schöd Petru. Atât tramvaiul cât și trăsura s'au ales cu mici stricăciuni. Cazul se cercetează.

Dela biroul M. O. N. T. al poliției. Toți Depozitarii de muniții și puibere, cum și toate chioșcurile din Municipiul Timișoara, care au aceste materiale, sunt invitați a se prezenta la Chestura Poliției Municipiului Timișoara str. Mărășești Nr. 3. Etaj I. Camera Nr. 63 (Biroul M. O. N. T.)

— Cursurile de apărare pasivă pentru populație nu se mai fac la posturile de pompieri. Din cauza timpului nefavorabil care a început, precum și din cauză că sălile posturilor noastre de pompieri nu sunt suficiente de încăpătoare, primăria a hotărât să pună la dispoziția populației sălile cinematografele comunale pentru cursurile de apărare pasivă, obligatorii pentru toți cetățenii între 7-60 de ani. In consecință, în fiecare lună, delal până la 15 ale lunii, când au loc instrucțiile teoretice de apărare pasivă (conferințe), populația din Cetate, Josefina, Elisabetin, Mehala și Fratelia va audia aceste conferințe la cinema „Capitol”, Lunea, Miercurea și Vinerea între orele 10-12 a. m. Populația din Fabrica va audia conferințele din zilele de mai sus la cinema „Apollo”. In zilele de Marți și Joi, conferințele se țin și pe mai departe la posturile de pompieri. Instrucția practică de apărare pasivă, care se ține dela 16 până la sfârșitul fecărei luni, va avea loc numai la posturile de pompieri, în zilele și orele deja cunoscute din ordonanțele publicate prin presă.

Elev cotoriat jefuit. Poliția gării Domnița Elena a primit reclamația elevului Marcu Ștefan, dela școala de mișcare din gara Domnița Elena. Numitul arată că indivizi necunoscuți i-au furat un cos cu rufe și diferite obiecte școlarești, in valoare aproximativă de 2000 de lei. Cazul se cercetează.

— UN HOT CUMSECADE... Acum vreo două sibe, ing. Păvăleanu Gh. a fost jefuit de 3000 lei, ușați din camera sa dela hotelul „Car'lon”. Cazul a fost anunțat poliției, dar hoțul, înainte de a fi descoperit, a pus banii de unde i-a luat. Spre marea lui surprindere, păgubașul a găsit suma întreagă in locul de unde dispăruse. Mai sunt totuși și „hoți cumsecade”.

— O minoră arestată pentru 5 furturi. Organele biroului judiciar al poliției au reușit să aresteze pe hoată minoră B. I., in etate de 16 ani, autoarea a peste 5 furturi, săvârșite pe teritoriul orașului nostru și la Arad. Unele din aceste furturi le-a săvârșit prin spargerea altele introducând-se in locuințele victimelor sub diferite pretexte, de unde lua tot ce găsea. Cea mai mare lovitură a loatei minore a fost la locuitorul Schiopescu Constantin, din str. Moloviște 12, de unde a furat suma de 12.000 lei. Părții hoatei sunt și ei vechi infractori, cu condamnări pentru asemenea fapte cari desigur au îndemnat o să săvârșească furturile, ba poate la unele au și ajutat-o. Organele biroului judiciar i-au dressat cuvenitele acte. Ina ntând-o parchetului, care dură încheierea cercetărilor o va preda instantelor in drept.

— Știre medicală. Dr. Orlik Josif, dermatolog și venerolog sa reîntors și reînceptând consultațiile primește bolnavi de piele și venerice; cosmetice medicale, epilatiune și tratamentul feței, dela orele 11—1 și dela 5—8 p. m. Cetate, Piața Libertății 2 (Clădirea Băncii Italiano-Română).

— Ocrotirile sociale la Timișoara. Primăria municipiului nostru nu și-a fixat până in prezent programul pentru ajutorarea populației sărace la iarnă. Acest program se va fixa abia după sosirea unor lămuriri dela minister, cerute și de primăria noastră și de primăriile alte orașe mari. — Oradea, Clujul, — cari vor să cunoască principiile după cari se va face asistența nevoiașilor in iarna aceasta. Un principiu stabilit este însă asistența școlărilor săraci, prin cantinele școlare create de noua lege a învățământului. O grîță deosebită o constituie pentru municipiului Timișoara chestiunea asistenței șomerilor flotanți, a acelor cari au lucrat un timp scurt pe aici pe colo in oraș, iar după aceea au rămas fără de lucru pe aici. Indeosebi in privința acestora și a nevoiașilor aduși de alte împrejurări la Timișoara, se așteaptă lămuriri dela minister.

Ofată de 18 ani a încercat să se sinucidă. Poliția din cartierul fabrică a fost înștiințată că fata Eva Coclie, de 18 ani, cu intenție de sinucidere a înghițit o mare cantitate de sodă caustică. Cu Salvarea a fost transportată la spital. Starea sinucigașei e destul de gravă.

Adunare de constituire. In ziua de 8. l. c. orele 9, la Camera de muncă din Timișoara, are loc adunarea de constituire a breslei meseriașilor patroni din industria de arte-grafice din Ținutul Timis.

— ALEGEREA DE PREOT IN COMUNA VUCOVA. Zilele acestea, in comuna Vucova din jud. Timiș-Torontal, a avut loc alegerea de preot. A fost ales cu unanimitate de voturi, d. IULIAN ROTARIU, fiu al comunei Uliuc din acest județ și absolvent al Academiei teologice din Caransebeș. Urm noului preot, care așteaptă să fie hirotonisit, viață lungă pentru a servi cu credință altarul Domnului.

Știri școlare

— Cu decizia Nr. 176, 517/1939, Ministerul Educației Naționale, a transformat din posturi de agronomi, in posturi de maestre posturile din următoarele comune din Ținutul Timis: Pătaș jud. Caraș, Șipet jud. T. Torontal și Fișiu jud. T. Torontal.

— D. Inspector Școlar Tiberiu Stan, pleacă in ziua de 5 Oct. a. c., la București, pentru a prezenta spre definitivă aprobare tablourile de detașări ale maestrilor și maestrelor din Ținut.

— Ministerul Educației Naționale a înființat un post de maestru dogar-tâmplar și un post de maestru agronom, la școala de indeletniciri practice, de pe lângă ferma model, cu internat, la Ghilroc jud. Arad.

— Cursuri de limba română. După cum am anunțat la timp, breasla funcționarilor particulari a Ținutului Timiș a înființat, la sediul său din str. Eminescu 5, cursuri de limba română pentru membrii săi funcționari particulari și angajați comerțului. Deschiderea acestor cursuri s'a făcut in seara zilei de 2 l. c., cu un număr de 60 elevi, înscrierile însă continuă. Director al cursurilor este d. învățător dir. Gh. Ioanovici, cunoscutul dirijor de coruri. Cum vedem, această breaslă, își începe frumos activitatea.

Mica publicitate

De inchiriat imediat in cetate un local curat cu 2 camere, ușă din stradă, cu apa duet, chiria 1000 lei lunar, corespunde pentru orice scop. — Apoi de inchiriat sau de vânzare in rate sau schimb cu alt imobil o moșie 10 jugăre grădinarie, vie, pomi roditori cu clădirile de locuit și grajduri, la drumul de țară distanța 2 Km. din cetate. Informațiuni să dau la „Credit Internațional” Timișoara I, Str. Griseșini Nr. 1.

Cumpăr costume bărbătești uzate exclusiv la locuința Dvoastră. Obiectele aduse in prăvălia mea au le cumpăr, dar in urma unei cărți postale sau avis telefonic (12-14) mă prezint imediat, Schönbrunn, Timișoara II., Piața Traian 2, etaj I. 2.

Primesc corectarea copilor începând dela cl. I, primară până la cl. III secundară (pian și franceză deasemenea). Redington Vera, Timișoara II., Str. Trei August 4, II. 5.

Două eleve sau elevi primesc cu toată înținerea. A se adresa: Alexandrine Baba, II., Str. Joffre Nr. 10.

+

Familile Albu Aurel, funcționar la prefectură, Albu Ioan, contabil la B. N. R., Albu Nicolae notar, Livia dr. Vulcan și Albu Emille, fil și fiice, inginer Ioan Albu, Aurel Albu, Octavian Albu, farmacist, Timotei Albu, ing. Cornel Petrovič, Cornel Vulcan și Hortensia Vulcan, nepoți și nepoată, dr. Cornel Vulcan ginere, anuță cu durere încetarea din viață a iubitelui lor

ALBU ADAM

fost notar in Jimbilia și primpretor in Clacova
născut in Sărcela Iugoslavia și decedat in vîrstă de 75 ani erila ore le 12, in Timișoara,
Inmormântarea defunctului va avea loc Vineri 6 oct, la orele 3:30 in capela cimitirului ortodox din Elisabetin.

ULTIMA ORĂ

Solidaritatea franco-engleză rămâne deplină pe toate terenurile

După expunerea d. Daladier făcută în recentul consiliu de miniștri

PARIS, 5 (Rador). — Agenția Havas transmite: Deși din izvor oficial nu s'a dat nici o indicație asupra cuprinsului expunerii făcute de Daladier în consiliul de miniștri, este sigur că primul ministru a trecut în revistă diferitele faze ale operațiilor militare precum și activitatea diplomatică. Daladier a subliniat însemnătatea declarației d-lui Chamberlain, declarații atât de ferme, asupra atitudinii adoptate de guvernul englez față de eventualele propuneri de pace ale Germaniei. Dacă comunicatul publicat la terminarea consiliului de miniștri nu dă nici o precizare asupra poziției pe care o va lua guvernul francez, față de aceste propuneri, este delă sine înteleasă că pe terenul diplomatic ca și pe

planul militar, financiar și economic, solidaritatea franco-engleză rămâne deplină și că atitudine comună va fi asigurată de guvernele din Paris și Londra, dacă s'ar produse eventualitatea unor oferte de pace precise.

Alocația de hrană va fi plătită și ofițerilor și subofițerilor de rezervă

Alocația se va plăti cu începere dela 1 Octombrie

București, 5. (Sir.) Ministerul apărării naționale a dat următorul comunicat: Ministerul Apărării Naționale a aprobat ca începând dela 1 Octombrie 1939, să se plătească alocația de hrană pe care o primesc ofițerii și subofițerii activi și ofițerilor și subofițerilor de rezervă concentrați, dela unitățile dislocate din garnizoanele de reședință, pe timpul cât se află cu unitățile respective pe zonele de concentrare. Această alocație se va plăti cu începere dela 1 Octombrie 1939, chiar dacă durata concentrărilor a fost mai mare de 30 zile la această dată.

Si Lituania va primi o părticică din Polonia

Moscova, 5. (Rador.) La ora 18 d. Munthers, ministru de externe al Letoniei a fost primit pentru a doua oară de Molotov.

Moscova, 5. (Rador.) Tass transmite: Marți seara a fost întrevederea între Molotov și Urbsys, ministru de externe al Lituaniei, în prezența lui Stalin, Potemkin, etc. întrevederea durând peste două ore.

Kaunas, 5. (Rador.) Presa lituană își exprimă speranța că Rusia Sovietică va atribui Lituaniei un grup de 20 sate din regiunea de Nord de Vilno.

Kaunas, 5. (Rador.) Urbsys, ministru de externe al Lituaniei s'a înapoiat dela Moscova la Kaunas cu un avion special. După ce se va constătui cu guvernul său asupra negocierilor ce sunt în curs la Moscova, el se va înapoi în capitala sovietică.

Generalul Franco neliniștit de irupția Rusiei în Europa

MADRID, 5 (Rador). — Generalul Franco a făcut importante declarații, șeful serviciului de presă din Madrid. După versiunea transmisă de Havas, generalul își manifestă categoric neliniștea față de primejdia care apasă asupra Europei Centrale. „Îndată ce Rusia a semnat pactul de neagresiune cu Germania, am înțeles că sorții au fost aruncați. Irupția Rusiei în Europa este de o foarte profundă gravitate. Războiul, astfel cum se prezintă azi, nu va putea duce la rezultate practice, nici rodnice.”

Streinătatea a primit cu satisfacție proclamația guvernului român adresată țării

Se subliniază peste tot dorința de pace a României

Roma, 5 (Rador). Ziarele italiene scot în relief proclamația guvernului român, prin care se cere unirea tuturor spiritelor în fața primejdiei comune, ce decurge din situația internațională. Ziarele reproduc pasagi din proclamația, referitoare la dorința și voința de pace a României, care n'are intenții războinice, dar care nu poate fi în inferioritate față de ceilalți.

Budapesta, 5. (Rador). Toate ziarele maghiare reproduc apelul către națiune adresat de noul guvern al României. Zi-

arele publică pasagi întregi, arătând intențiile și hotărârea guvernului român de a menține ordinea internă, precum și dorința de pace a României.

Berlin, 5. (Rador). Toate ziarele germane reproduc în rezumat apelul către țară al guvernului român. Fără a face deocamdată comentarii proprii, cotidianele subliniază prin titluri că România continuă politica de strictă neutralitate, pe care înțelege să și-o asigure printr'o statornică organizare a apărării naționale.

Sângeroasa crimă din comuna Lăpușnic, jud. Hunedoara

Un țaran înțorcându-se dela concentrare și-a ciopârțit nevasta cu 60 lovituri de topor. — Criminalul s'a sinucis

Deva, 5 (SIR). — În comuna Lăpușnic din județ, tânărul B. Jaran în etate de 30 ani, care se înapoiase zilele trecute dela concentrare, a fost găsit spânzurat. Nu s'a găsit nici o scrisoare după el.

Cercetările făcute de jandarmi s'au îndreptat spre soția sinucigașului. Când au intrat în casă, în fața jandarmilor s'a înfățișat un tablou înfiorător: pe

dușumea zăcea scaldată în sânge cu trupul ciopârțit Minerva, soția sinucigașului. Ea prezenta urmele a 60 lovituri de secure.

Ancheta a stabilit că după înapoierea din concentrare, Jaran s'a luat la ceartă cu soția sa. S'au auzit țipete din casă; apoi s'a așternut liniște. Pare că Jaran și-a ucis nevasta și apoi îngrozit de fapta lui s'a spânzurat.

D. Hitler a plecat spre Varșovia

Amsterdam, 5 (Rador). — Correspondentul din Berlin al ziarului „Algemeen Handelsblad” scrie că Hitler a plecat Miercuri seara spre Varșovia, unde își va face intrarea triumfală. Se crede că, cancelarul va rosti Sâmbătă cuvântarea sa în Reichstag.

Statele Unite au luat măsuri pentru supravegherea mărilor

Washington, 5 (Rador). — Președintele Roosevelt a anunțat că 40 de nave de război aflate actualmente în afară cadrelor, vor fi afectate serviciului de supraveghere a mărilor americane, conform acordului încheiat la conferința panamericană, cu privire la neutralitatea.

Descoperiri arheologice într'un amfiteatru roman

Neapole, 5 (Rador). — Săpăturile făcute în amfiteatrul roman dela Pozzuoli, în apropiere de Neapole, în scop arheologic, au descoperit șase statui de marmoră reprezentând personaje din timpul imperiului roman.

Printre statui este și una a împăratului Traian.

Descoperirile făcute prezintă o foarte mare importanță istorică și artistică.

UN VAPOR ENGLEZ

cu încărcătură românească a fost torpilat

CONSTANȚA, 5 (SIR). — O Comandă care sosise unei agenții de vapoare din Constanța, anunță că vaporul „Avonmore” sub pavilion britanic, plecat din portul nostru încărcat cu cereale pentru Anvers a fost torpilat și s'a scufundat în 30 de secunde. Comandantul, primul ofițer, toți mecanicii și fochiștii s'au salvat. Restul echipajului a fost salvat.

Sinuciderea unui conductor postal necinstit

Simeria 5 (SIR). — Conducătorul postal Ion Săbău care făcea cursa Simeria—Lupeni, a primit în una din zilele trecute un grup de bani cu suma de 125 mii lei dela poșta Aninoasa, cu destinația poșta Deva. El a sustras banii din grup și a expediat poștei Aninoasa sacul cu dovada că banii s'au predat la destinație. Poșta însă a anunțat expedierea banilor și printr'o scrisoare. La Deva însă, banii așteptați nesosind. Oficiul P.T.T. Simeria a început cercetări, dându-se urmele lui Săbău. Acesta aflând că fost descoperit, s'a dus la malul Mureșului, aruncându-se în valuri. Cadavrul a fost pescuit și predat familiei.